

Tham Khảo Nhanh MongoDB

CRUD, truy vấn, aggregation, indexes, thiết kế schema

CRUD Cơ Bản

Chèn

```
db.users.insertOne({ name: "Alice", age: 30 });
db.users.insertMany([
  { name: "Bob", age: 25 },
  { name: "Carol", age: 35 }
]);
```

Tìm Kiếm

```
db.users.find({}); // all documents
db.users.findOne({ name: "Alice" });
db.users.find({ age: { $gt: 25 } });
db.users.find({}, { name: 1, _id: 0 }); // projection
```

Cập Nhật

```
db.users.updateOne(
  { name: "Alice" },
  { $set: { age: 31 } }
);
db.users.updateMany(
  { age: { $lt: 18 } },
  { $set: { minor: true } }
);
db.users.replaceOne({ name: "Bob" }, { name: "Bob", age: 26 });
```

Xóa

```
db.users.deleteOne({ name: "Alice" });
db.users.deleteMany({ age: { $lt: 18 } });
```

Toán Tử Truy Vấn

So Sánh

\$eq / \$ne	Bằng / không bằng
\$gt / \$gte	Lớn hơn / lớn hơn hoặc bằng
\$lt / \$lte	Nhỏ hơn / nhỏ hơn hoặc bằng
\$in / \$nin	Thuộc / không thuộc tập hợp
\$exists	Field tồn tại hay không
\$type	Kiểm tra kiểu BSON

Logic

\$and	Tất cả điều kiện phải đúng
\$or	Ít nhất một điều kiện đúng
\$not	Phủ định biểu thức
\$nor	Không điều kiện nào đúng

Mảng & Element

\$all	Mảng chứa tất cả giá trị
\$elemMatch	Phần tử trong mảng thỏa tất cả điều kiện
\$size	Mảng có kích thước cụ thể
\$regex	Khớp biểu thức chính quy

Truy Vấn Ví Dụ

```
db.products.find({
  price: { $gte: 10, $lte: 100 },
  tags: { $in: ["sale", "featured"] },
  "address.city": "NYC"
});
```

Toán Tử Cập Nhật

Cập Nhật Field

\$set	Đặt giá trị field
\$unset	Xóa field
\$inc	Tăng giá trị số
\$mul	Nhân giá trị số
\$rename	Đổi tên field
\$currentDate	Đặt field thành ngày hiện tại
\$setOnInsert	Chỉ đặt khi upsert tạo document mới

Cập Nhật Mảng

\$push	Thêm phần tử vào mảng
\$pull	Xóa phần tử khỏi mảng
\$addToSet	Thêm nếu chưa có
\$pop	Xóa phần tử đầu (-1) hoặc cuối (1)
\$each	Dùng với \$push để thêm nhiều phần tử

Upsert

```
db.users.updateOne(
  { email: "alice@example.com" },
  { $set: { name: "Alice" }, $setOnInsert: { createdAt: new Date() } },
  { upsert: true }
);
```

Aggregation Pipeline

Các Stages Phổ Biến

\$match	Lọc documents (như WHERE)
\$group	Nhóm và tính tổng hợp
\$project	Hình thành lại documents (chọn/đổi tên fields)
\$sort	Sắp xếp documents
\$limit / \$skip	Phân trang
\$unwind	Phân rã mảng thành nhiều documents
\$lookup	Join với collection khác
\$addFields	Thêm fields mới vào documents
\$count	Đếm tổng số documents

Ví Dụ Aggregation

```
db.orders.aggregate([
  { $match: { status: "completed" } },
  { $group: {
    _id: "$customerId",
    total: { $sum: "$amount" },
    count: { $sum: 1 }
  }},
  { $sort: { total: -1 } },
  { $limit: 10 }
]);
```

Lookup (Join)

```
db.orders.aggregate([
  { $lookup: {
    from: "customers",
    localField: "customerId",
    foreignField: "_id",
    as: "customer"
  }},
  { $unwind: "$customer" }
]);
```

Indexes

Tạo Indexes

```
db.users.createIndex({ email: 1 }); // ascending
db.users.createIndex({ age: -1 }); // descending
db.users.createIndex({ email: 1 }, { unique: true });
db.users.createIndex({ name: "text" }); // text search
db.places.createIndex({ location: "2dsphere" });
```

Quản Lý Index

```
db.users.getIndexes();
db.users.dropIndex("email_1");
db.users.explain("executionStats").find({ email: "..." });
```

Loại Index

Single field	Một trường, tăng/giảm dần
Compound	Nhiều trường (thứ tự quan trọng)
Multikey	Index trên trường mảng
Text	Tìm kiếm văn bản toàn văn
Geospatial	Truy vấn dữ liệu địa lý
Hashed	Dùng cho sharding

Thiết Kế Schema

Nhúng vs Tham Chiếu

Nhúng (Embedding)	Dùng khi dữ liệu luôn được đọc cùng nhau
Tham chiếu (Reference)	Dùng khi dữ liệu lớn hoặc được chia sẻ
Mảng nhúng	Tốt cho danh sách nhỏ, ổn định
\$lookup	Join tại query-time (hiệu suất thấp hơn)

Mẫu Phổ Biến

```
// Embedded (one-to-few)
{ name: "Alice", address: { city: "NYC" } }

// Referenced (one-to-many)
{ _id: orderId, userId: ObjectId("...") }

// Bucket pattern (time-series)
{ sensor: "t1", date: ISODate("2024-01-01"),
  readings: [ { t: ..., v: ... } ] }
```

Mẫu Phổ Biến

Phân Trang

```
const page = 2, limit = 10;
db.posts.find({})
  .sort({ createdAt: -1 })
  .skip((page - 1) * limit)
  .limit(limit);
```

Tìm Kiếm Văn Bản

```
db.articles.createIndex({ title: "text", body: "text" });
db.articles.find({ $text: { $search: "mongodb query" } },
  { score: { $meta: "textScore" } })
  .sort({ score: { $meta: "textScore" } });
```

Thống Kê & Thông Tin

```
db.users.countDocuments({ active: true });
db.users.estimatedDocumentCount();
db.stats();
db.users.stats();
```